

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o iună 2.40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPESTA, VII., ILKÁ-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 47-82.
MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

Cancelarul imperiului german despre război și pace

Discursul senzational al lui Bethmann Hollweg. — Evenimentele din Balcani. — Drumul deschis spre Orient. — Interpelarea socialistului Scheideman asupra păcii. — Răspunsul cancelarului. — „Intâi masca să cadă!”

După ședința istorică din Camera ungă în care problema păcii a fost dezbătută în toată lărgimea ei de reprezentanții opoziției și guvernului — a venit rîndul parlamentului german să se pronunțe de asemenea asupra chestiunii păcii. Luminos a fost discursul Cancelarului imperial, aruncând o privire generală asupra situației războiului și asupra condițiilor în care s'ar putea încheia pacea.

Dăm aci un rezumat fidel al acestui discurs istoric.

Din desamăgirea Ententei în Balcani

Cancelarul Bethman Hollweg: Profit de prima ocaziune, ca să fac o reprimă asupra situației generale. Puțin după închiderea parlamentului nostru, în luna August, Bulgaria a intervenit în război. Câte încordări n'a făcut Ententa să atragă pe regele Ferdinand din partea ei.

Serbia în loc să caute o înțelegere, nu s'a sfiit să se împotrivescă forțelor unite germane, austro-ungare și bulgare. Contând pe asigurarea lui Grey — că Anglia va da ori-ce sprijin posibil prietenilor ei în Balcani. Azi, armata sîrbă e în cea mai mare parte distrusă. Pentru a doua oară un popor mic s'a jertfit pentru statele mari din Ententa.

Prin victorii în Serbia, Dunărea a devenit liberă, am restabilit legătura cu Turcia. Nestinjenit de nimeni putem întinde mâna aliatului nostru turc, și ne bucurăm că-l putem sprijini în luptă. Drumul liber spre Orient înseamnă un mare câștig pentru noi în acest război. Din punctul de vedere militar, legătura noastră cu Turcia este de o valoare nemăsurată. Din punct de vedere economic, ne putem procura de minune toate articolele și materialul brut ce ne lipsește.

Cancelarul face apoi analiza situației de acum. În Rusia, armatele aliate ocupă acum o linie de apărare admirabilă în adăncul imperiului dușman. Da a-

pus, toate eforturile anglo-franceze de a rupe frontul german — au eșuat. Pozițiile de apărare austro-ungare contra Italiei sînt puternice și intacte. Și îndărătul frontului, se face în țările ocupate de noi o muncă temeinică de administrare și de reorganizare economică. Dispunem de destule mijloace de rezistență, și putem continua războiul până la un sfîrșit satisfăcător.

După discursul acesta aplaudat furtivos, Camera germană trece la

O interpelare asupra încheierii păcii,

desvoltată astfel de deputatul Scheidemann în numele partidului social-democrat german:

— Mulți nu vorbesc de pace, numai de aceea, fiindcă se tem că aceasta ar putea fi privit ca un semn de slăbiciune. Totuși, partidul social-democrat, ca un partid al păcii între popoare, trebuie să-și ridice glasul pentru pace. O privire asupra hartei războiului ne arată unde stau trupele germane. Cred oare dușmanii noștri că vor mai putea transpune războiul pe teritoriul nostru? Se pune acum întrebarea dacă contrarii noștri sînt dispuși la pace. Că în războiul acesta care a cuprins toată Europa, o parte poate fi silită la îngenunchiare, este lucru exclus. Dar de pace poate vorbi acela care dispune acum de putere și victorie. E o acțiune criminală ce o mai fac bărbații de stat ai Ententei cari amăgesc acum încă popoarele lor cu ideea că vor putea încă schimba situația militară în dauna noastră. Toată lumea așteaptă răspunsul Cancelarului german. Dorim ca primul pas pentru terminarea groaznicului război să fie făcut de Germania.

Răspunsul cancelarului

Baronul Bethmann Hollweg declară: Am obținut succese colosale, am răpit dușmanilor o speranță după alta. Jocul Ententei e pierdut. Cu drept cuvînt se întrebă mulți de ce se mai fac jertfe. De

ce guvernul german nu propune pace? De fapt dușmanii n'au venit cu condiții de pace. Ca să vorbim de condițiile noastre de pace trebuie să cunoșcîm întii condițiile de pace ale dușmanilor. Când istoria va judeca odată vina a celui mai grozav dintre toate războaiele se va vedea cumplitul reu cauzat de inconștientia și denaturarea lucrurilor. Cât timp mai există alianța ignoranței și a pervertirii la conducătorii statelor dușmani, și va stăpîni încă popoarele dușmane, ori-ce propunere de pace din partea noastră ar fi o prostie, care nu numai că nu ar scurta durata războiului, ci l'ar prelungi. Mai întîi trebuie să cadă masca. Acum se continuă încă în în contra noastră un război de distrugere. De asta trebuie să ținem socoteala. Cu terorii și declarații de pace din partea noastră nu ajungem la nici un rezultat.

Dacă inamicii noștri vor veni cu propuneri de pace cari să corespundă cu demnitățile și siguranța Germaniei, sîntem totdeauna gata, să le discutăm. În deplina conștiință a succeselor de arme dobîndite cari se mențîn neclintit, de clinăm ori-ce răspundere pentru continuarea grozăviei războiului în Europa și în toată lumea. Să nu se zică că noi am voit să prelungim războiul.

Cu cât vor purta lupta contra noastră mai îndelungat și cu mai mare înverșunare, cu atît mai mult vor crește condițiile de pace ce le vom impune.

Dacă dușmanii noștri voiesc să sape pentru totdeauna o prăpastie între Germania și cealaltă lume, nu trebuie să-i surprindă, dacă vom rîndui viitorul nostru conform acestui fapt. Nici la rășărit, nici la apus nu trebuie ca dușmanii noștri de azi să dispună de porți de invaziune, prin cari ne-ar putea amenința mâine iară și mai aprig.

Nu pentru a robi popoare străine, luptăm noi, ci pentru ocrotirea libertății și vieții noastre. Războiul acesta poate fi terminat numai printr'o pace care să dea garanție că nu vor mai reveni asemenea lucruri.

DIN ROMÂNIA

Aspre dojeniri aduse de agricultori guvernului român

Toată presa din București se ocupă acum pe larg cu desbaterile congresului agrarienilor ținut zilele trecute în capitala României, în care marii agricultori ai țării au adus aspre critici guvernului pentru politica lui economică, pentru restrângerea exportului.

Așa președintele congresului, d. N. Seceleanu luând cel dintâi cuvântul, a spus:

»Ați fost convocat la întrunirea a aviza la măsurile de luat pentru îmbunătățirea situațiunii nenorocite în care se găsește agricultura țării.

Sub pretextul împrejurărilor externe s'a făcut pe spinarea plugarilor cele mai strigătoare nedreptăți.

Cu trecerea timpului, ne-a fost dat să constatăm că la mijloc n'a fost de cât o pomire împotriva noastră, pornire dublată de o complectă nepăsare în rezolvarea problemelor ce ne interesează și cari au luat naștere odată cu izbucnirea conflagrațiunii Europene.

Și în timp ce industria și comerțul au fost favorizate de exercitarea liberă a profesiei, în timp ce toate profesiunile s'au folosit de înlesnirile moratoriu-ului extern și de prețuri atât de urcate, noi agricultorii nu numai că n'am fost lăsați să exportăm produsele noastre pentru cari ni se ofereau prețuri foarte avantajoase, dar încă am fost și suntem încă siliți a vinde în țară cu prețuri maxime mult inferioare față de scumpetea cu care plătim tot ce suntem nevoiți a cumpăra pentru moșie sau pentru celelalte nevoi de trai. Și de pe urma acestei stări de lucruri suferă țărâtimea, adică majoritatea populațiunii noastre, care din această cauză a ajuns azi la sapă de lemn.

Hambarele noastre, magaziile Statului, ca și acelea ale comercianților, gem sub povara a două recolte. Perspectiva de a li se adăuga și a treia nu e de loc exclusă.

Războiul cumplit ce ne încercuiește ne-a mărginit la un singur cumpărător, răpindu-ne în același timp calea noastră obișnuită de scurgere, calea apei. Totuși, împrejurările au făcut să putem dobândi prețuri cari ar fi putut să ne mulțumească cu prisosință, chiar dacă fiecare din noi n'am fi putut exporta pe calea de uscat decât jumătate din recolta fiecărui an. Ce s'a întâmplat însă? În loc ca toate resursele și inteligențele noastre să fi fost puse în serviciul înlesnirii exportului, pentru ca cu mijloacele actuale să fi putut introduce cât mai mult aur în țară, — deci belșug pentru țară și toți locuitorii ei — am asistat cu uimire la întrebuițarea a tot felul de mijloace pentru stinjenirea și împiedicarea totală a oricărui comerț și export de cereale. Acei cari odată și odată vor trebui să dea socoteală de cele ce au lăptuit, caută prin fel și fel de argumente avocălești să justifice măsurile luate în privința noastră argumente cari însă pe noi nu ne pot con-

vinge, de oarece vedem că realitatea e cu totul alta, e ruina noastră.

Noi plugarii, cari purtăm pe umerii noștri tot greul acestei țări, noi cari dăm țării mijloacele de trai, noi cari în împrejurări grele am făcut dovada că știm să deschidem larg, pungile, coșarele și grajdurile noastre, de unde țara a putut lua mijloacele succesorilor ce a înregistrat, nu putem înțelege cauzele tratamentului vitreg la care suntem supuși. Dar pentru că noi plugarii ducem tot greul acestei țări, avem și o mare răspundere, răspunderea de a nu îngădui ca această țară să fie aruncată în prăpastia sărăciei. Iată de ce v'am convocat.

Cuvîntarea dlui Radu Mandrea

D. Gh. Știrbey: Voi căuta să vorbesc fără patimă. Nu voi fi aici înrîurit de interese politice cât despre acușările unor ziare că servim influențe străine, cred, că și eu și dv. suntem prea mult deasupra acestor bănueli, ca să le băgăm în seamă.

Este chestia să se știe dacă vrea sau nu guvernul să începem un export serios. Exportul a fost zădărnicit de guvern și am trăit sub regimul favorurilor la vagoane și al favorurilor excepționale la emiterea autorizațiilor.

Nu vrem să ni se facă concesii, vrem acte de guvernământ, cari să facă din exportul nostru o realitate.

Dorim ca în comisiunea ce s'a instituit agricultorii să fie în majoritate, ca această comisiune să fie o emanațiune a agricultorilor și sindicatelor, iar nu a ministerului. Comisiunea constituită astfel, devine un paravan și un instrument de tiranie în mâna guvernului.

D. Al. Ciurcu: Sunt cel mai puțin indicat să iau cuvântul în această adunare fiindcă am prea puțin de exportat. Părerea mea este că fără energie nu se va face nimic. Eu aș fi pentru acțiune să mergem cu toții la Vodă, la parlament și la guvern și dacă nu vom putea reuși pentru a ne apăra interesele să ne întrunim din nou aci ca să trecem dela vorbe la fapte.

D. Enășescu: Credința mea este că adevărata datorie să re-o facem în parlament. Am fost cel dintâi care am spus guvernului, că face o greșală enormă în politica economică a țării.

Eu cred că guvernul nici azi nu v-oeste să facă cu adevărat export, fiindcă măsurile ce le ia încurcă mai mult exportul. Taxele pe cari le menține și perceperea lor învederează această tendință. Modul defectuos cum se face trecerea la frontieră, aduce o depreciere și mai mare cerealelor noastre.

MERSUL RĂZBOIULUI

Mari lupte bulgare-franceze la Vardar

Succese la Muntenegru. — Perderile muntenegrenilor. — Trupele anglo-franceze respinse spre granița grecească. — Activitatea artileriei pe frontul francez. — Asalturile zadarnice ale italienilor. — Grecia și Ententa. — Frământările din Egipt. — Rușii își retrag trupele din Basarabia de sud?

Bulgarii urmăresc cu tenacitate planul lor de a curăți acum toată Macédonia sârbească de oștirile sârbești, franceze și engleze. După cele mai noi vesti de la 9 și 10 Decembrie — trupele bulgare au ocupat și orașul Struga la lacul Ohrida. Trupele anglo-franceze sînt în plină retragere pe frontul de răsărit al Macédoniei — între Cerna și Vardar — după lupte mari ce au avut loc acolo. Anglo-francezii au fost siliți să evacueze localitatea Kovadar, bulgarii au ocupat mai jos de aceasta localitate, orașul Demirkapu, de unde au înaintat până la Petrova, surprinzând și risipind acolo un batalion inamic. Și în regiunea Valandova, la Kosturino bulgarii au început o ofensivă victorioasă. Petrovo e la 15 km. departe de granița greacă — reiesă dar că bulgarii gonesc tot mai mult pe anglo-francezii către graniță. La podul de fier de pe Vardar au avut loc lupte înverșunate între zuavi, legiunile străine ale francezilor și bulgari.

Pe frontul muntenegrean, trupele austro-ungare și germane au respins pe dușman din mai multe puncte și au făcut încă 1000 de prizonieri. Muntenegrenii perd zilnic aproape 2000 morți — toată armața muntenegreană după

ziarele italiene e de 42.000 oameni. —
Încă odată un submarin austro-ungar a săvârșit un act de vitejie lângă San Giovanni di Medua, — a capturat un vas cu motor albanez în golful Drin, pe care se aflau 30 refugiați militar sârbi, cu puști, 4 tunuri și munițiuni. Vasul acesta a fost dus la Cattaro.

Iată amănuntele ce le dau rapoartele oficiale despre decursul luptelor de pe frontul sârbo-muntenegrean:

Pe înălțimele la sud-vest de Plevlje au fost risipite bande muntenegrene. În regiunea dela granița la nord de Berane am silit aripa stângă a muntenegrenilor să se retragă. Și luptele contra aripei drepte decurg cu succes. Pe înălțimele la vest de Ipek am respins ariergarde sârbești. Numărul prizonierilor făcuți pe ziua de ieri se ridică la 2 ofițeri și vre-o o mie de soldați.

Höfer, mareșal-locot.

Comunicatul german anunță:

Luptele la sud de Plevlje, la sud de Sjenica și la Ipek sunt continuate cu succes. Djakova, Dibra, Struge și Ohrida sînt cucerite de trupele bulgare. Luptele dela Vardar decurg favorabil.

Șeful Statului major,

Pe frontul rusesc se anunță numai lupte neînsemnate de patrulare. O importantă știre vine din Viena, anume că în cercurile bine informate se afirmă că forțele rusești concentrate în Basarabia încep să fie retrase din Reni și Odesa. Toate aceste concentrări de trupe rusești erau numai încercări de intimidare asupra României ca să ia o atitudine favorabilă Ententei.

LUPTELE DIN APUS

— Acțiunea de artilerie pe frontul francez. — Un deputat englez prins de un submarin austriac. — Frământările politice din Anglia. —

Comunicatul german dela 9 Decembrie anunță de pe frontul francez că au loc lupte de artilerie vii în diferite părți ale frontului, în deosebi în Flandra și în regiunea la nord de Souain pe înălțimea 193. Un aeroplan francez a fost silit să se coboare, aviatorii au fost prinși.

— Deputatul englez, căpitanul Vilson și colonelul Napier, fostul atașat militar englez la Sofia, au fost prinși de ofițerul unui submarin austro-ungar pe un vapor grec, lângă Messina.

— Amiralul englez Lord Beresford într-o scrisoare adresată ziarului »Times« spune că e regretabil că guvernul face politica lui proprie, fără să asculte și sfatul conducerii armate, care e singurul în măsură să spuie dacă dispunem de destui soldați, material și mijloace de luptă pentru a realiza politica pe care o vrea guvernul. Urmarea fu că am avut pretutindeni catastrofe — din cauza șovăielei și amănărilor. Ori în război trebuie acțiuni rezezi, decisive.»

RĂZBOIUL CU ITALIA

— O parte din frontul italian recăștigat. — Înfrângeri italiene la Tripolis. — Câți italieni luptă. —

Raportul lui Höfer dela 9 Dec. descrie astfel decursul luptelor pe frontul italian:

Zacarnicele acțiuni de atac ale italienilor contra unor sectoare izolate ale frontului nostru la Gorița — continuă încă. Asemenea atacuri au fost respinse la Oslavija, la muntele San Michele și San Martino. La Dolje, la nord-vest de Tolmino trupele noastre și-au îmbunătățit pozițiile prin cucerirea unei bucăți a frontului italian. În Tirolul de sud, artileria italiană bombardează unele pozițiuni din regiunile întărite Lardaro și Riva.

Höfer, mareșal locot.

»Basseler Anzeiger« anunță că în Italia au fost chemate sub drapel ultimele formațiuni. Armata italiană numără acum 1 și jumătate milion de soldați. O urcare a acestui număr nu va mai avea loc.

— Ziarele din Constantinopol arăta că triburile arabe și Senusi au ocupat întreg vilaietul italian din Tripolis. Cartierul lor principal e la Suk el Dșuma, o oră și jumătate departe de orașul Tripolis. În luptele de acolo — italienii au

avut 6000 morți și au lăsat mari cantități de arme și munițiuni în mânele trupelor indigene.

Tratatul Ententei cu Grecia

— La Atena ministrul grec Rhallis tratează cu generalul francez Serrail, iar la Salonic 2 ofițeri superiori greci tratează cu autoritățile militare anglo-franceze asupra detaliilor unui acord între Ententa și Grecia.

— Noul declarații ale regelui Greciei au apărut de astă dată în ziarul »Daily Telegraph« — după care atât Ententa cât și puterile centrale au dat asigurări Greciei că-i vor respecta neutralitatea. Dar aceasta nu poate împiedica armatele bulgare și germane să ia măsurile militare necesare pentru a urmări trupele anglo-franceze până în Grecia.

TURCIA și DUȘMANII EI

Importanța succesului turc în Mesopotamia,

e relevat de ziarul suedez »Aftenposten« — care constată că germanii au reușit în timp atât de scurt să restabilească linia ferată Constantinopol—Bagdat, — împiedicând englezilor drumul între Egipt și India.

Din Parlamentul ungar

— Ședința dela 9 Decembrie —

În ședința de Joi a Camerei ungare au continuat desbaterile în jurul bugetului provizo:

Lipsurile organizației sanitare

Deputatul opozițional George Szmrecsányi s'a ocupat într-o vorbire mai lungă de organizația sanitară militară din Ungaria, relevând lipsurile ei, și necesitatea înlăturării grabnice. Când pentru alte lucruri se cheltuiesc în câteva luni miliarde, nu trebuie de făcut economie în serviciul sanitar. Oratorul relevă marile merite ale medicilor militari, recomandând îmbunătățirea situației lor.

Fostul ministru de agricultură Serényi critică politica de aprovizionare a guvernului

Luând cuvântul fostul ministru de agricultură dr. Bela Serényi, d-sa arată că dacă ar fi ocupat acum un fotoliu ministerial ar fi incredințat chestiunea rechiziționării alimentelor și urmărirea speculanților — fibirăilor și jandarmierii. Printr-o educație sistematică a populației la economie, am fi fost în stare să furnizăm cereale și Austriei și Germaniei, și am fi întărit astfel în viitor poziția noastră politică. Oratorul ar fi rechiziționat îndată făină, carofii, untură, hrana principală a săracilor. Dsa critică apoi felul cum administrațiile comunale procură alimente. În Ungaria alcargă în dreapta și în stînga sute de oameni cari n'au altă ocupație decât a specula, de a înșela pe ori și cine. Nicăieri în lume nu există atâția

agenți ca la Budapesta. Ar trebui să se formeze cu ei o colonie specială. Trebuie să ne gândim serios la o urcare a producției agrare, pentru a face față greutăților războiului.

Drepturi politice, pentru ca emigranții din America să se întoarcă

Deputatul Alex. Giesswein aprobă declarațiile făcute în Camera de deputații Károly și Andrassy. Cucerirea de ținuturi străine, nu ajunge, pentru a îmbunătăți starea națiunilor. Din războiul acesta trebuie să învățăm. Ne-a lipsit până acum pe toate terenele organizației corespunzătoare, cea ce a provocat și scumpetea de azi. Trebuie apoi să se puie pe noi temelii libertățile politice și economice pentru toți locuitorii țării — pentru ca după război, emigranții din America să se întoarcă în patrie. Dreptul de vot trebuie extins și asupra femeilor.

Vorbitorul slovacilor

Ferdinand Juriga, relevă calitățile militare ale soldaților slovaci, despre care generalul Boroevici s'ar fi exprimat că sînt »băieți admirabili, minunați«. Cere ca soldaților să nu se dea numai puști ci și dreptul de vot.»

Cuvîntul contelui Apponyi

Contele Apponyi, ocupându-se întâi de politica internă, se asociază cu deputații Karoly și Rakovskî în revendicarea votului universal și cere guvernului să se declare în aceasta privință. Măsurile guvernului contra scumpetei să se întindă și asupra laptelui, iar întreținerea populației sărace să se facă chiar pe cheltuiala statului.

Trecând la politica externă, contele Apponyi a spus: Noi avem datoria să declarăm, că nu continuăm războiul din sport, ci în momentul când inamicii vor ajunge la convingerea înfrângerilor lor, vom fi gata să încheiăm pace dar până când n'a sosit momentul acesta, nu vom sta cu nimenea de vorbă despre pace. Vom rezista până la capăt.

Războiul are pentru noi numai un defensiv, dar prin aceasta nu trebuie să înțelegem că voim să revenim la vechea stare de lucruri. Dacă examinând cauzele războiului, ajungem la constatarea că războiul acesta a fost în primul rînd un război de apărare al Ungariei. Scopul nostru e să eliminăm influințele rusești în Balcan, așa că să nu se revie la stările vechi în Balcani. Pentru siguranța noastră e neapărat necesar ca să eliberăm Polonia de dominația Rusiei. — Fără aceste condițiuni prealabile sunt imposibile tratativele de pace.

La sfîrșitul vorbirii sale, contele Apponyi a cerut, ca Ungaria să aibă aceeași parte la succesele războiului, conform cu jertfele făcute.

Caut un ucenic (șegârt)

în prăvălia mea de manufactură, galanterie, băcănie și ferărie. Să se adreseze numai cu atestat bun școlastic. — Cu sîmă CORNELIU VEȘIU. Végsszentmihály. (Torontoi megye).

Știrile zilei

Generalul Crăinicianu pesimist..

În ziarul »Universul« (de Mercuri 25 Nov. st. v.) directorul său și membru în Academia română, generalul Crăinicianu, publică un articol prim intitulat: »Războiul s'a depărtat«. D-sa ca partizan al alăturării României de Ententa, recunoaște acum fără rezervă că tot planul Ententei în Balcani a dat faliment și prin urmare nu poate fi vorba, acum ca România să intervie în război alăturarea de Ententa. Dar să dăm cuvântul generalului Crăinicianu:

»Azi din nenorocire, situația strategică a Ententei s'a produs în condițiuni ne favorabile. Principalele elemente strategice s'au modificat radical, astfel că un nou plan de război se desenează. Eroica armată sîrbă este aproape distrusă și desființată. De altă parte, Franța și Anglia n'au putut debarca forțe îndestulătoare la Salonic. Italia n'a intervenit, fie chiar pe coasta Adriatică. Rusia n'a terminat concentrarea armatei de sud. Grecia caută scăparea în neutralitate. În fața acestor fatalități a căror greutate enormă ne-ar zdrobi, dacă n'am avea siguranța rezultatului final, este evident că războiul nostru s'a depărtat.

Oaspeți turci în parlamentul ungar

În ședința de ieri a Camerei ungare, au apărut în tribuna diplomatică, conduși de consulul general otoman Ahmed Hikmet Bey, următorii bărbați de stat otomani: Ali Bey, din Caucaz, Iussuf Bey, din Constantinopol și Muftin Bey, din Buchare. Ei au vizitat pe contele Tisza, pe președintele Camerei, Beöthy, conții Andrássy și Apponyi.

S'a ieftinit carnea la Budapesta

Săptămâna aceasta carnea de porc și de vită s'a ieftinit cu 40 fileri pe kilogram. Costița de porc (karre) în loc de 5 coroane klg. se vinde numai cu 4 c. 60, carne de porc în loc de 4 cor. cu 3 cor. 60. Untură de porc în loc de 7 cor. 20, cu 6 cor. 80. Prețul carnei de vită dela 5.60, s'a coborât la 5 cor. 20.

Ce visează regina Maria

»Berliner Tageblatt« publică sub titlul »Ce visează regina Maria«, un foieton al poetului Victor Eftimiu, care se ocupă de opera poetică a reginei noastre și de ultimul ei roman »Ilderim«.

D. Victor Eftimiu care a adaptat acest roman pentru scenă redă pe scurt conținutul piesei și adaugă:

»Firește că regina Maria s'ar bucura dacă opera ei ar putea fi supusă criticii serioase și din afară de hotarul României. Regina iubește teatrul și apreciază în deosebi arta germană. La audiența pe care am avut-o cu câteva zile înaintea plecării mele la Berlin, regina mi-a vorbit cu admirație de gustul și puterea artistică a lui Max Reinhardt«.

Ziarul face următoarea introducere foietonului d-lui Eftimiu:

»Regina Maria a României a scris un roman »Ilderim«, pe care scriitorul român Victor Eftimiu l'a prelucrat, cu autorizația autoarei, pentru scenă. Despre această operă și celelalte creații poetice ale frumoasei regine, scriitorul român (care se află acum la Berlin și tratează cu un teatru de aici reprezentarea piesei) dă unele indicațiuni.

Redăm esențialul descrierii sale, fără să renunțăm la critica operelor poetice, pe cari nu le cunoaștem încă, ale reginei.«

Un șlep cu 90 vagoane de porumb înecat în Dunăre

Din Brăila se anunță că în cursul nopții, șlepu »Fitis« în care se aflau depozitate 90 vagoane porumb a fost lovit de niște ghețuri desprinse din baltă și împins până în fața pescăriilor. Acolo ghețurile lovindu-l puternic din cauza curențului, șlepu s'a înecat. Personalul de serviciu a fost salvat. Pagubele trec de 400.000 lei, iar șlepu a fost asigurat numai pentru 60.000 Lei. Cantitatea de 90 vagoane de porumb aparținea băncii »Marmorosch et Blank«, care și plătișe cu o zi înainte la vamă, taxă de export de 45.000 Lei, căci șlepu trebuia să părăsească portul Brăila, pentru a porni spre Viena.

Editor și redactorul responsabil: D. Birăuțiu
Tipografia »Poporul Român«, VII, Ica-ntca 31.

Numai 1 C. 50 fil.

este abonamentul la foaia noastră zilnică, împreună cu suplimentele
— »Cucu« și »Foaia Ilustrată« —
pe timp de o lună

pentru soldații răniți și bolnavi din spitale.

Cel mai potrivit cadou de Crăciun e Iosul de clasă.

Alegeți și comandați din numărul mai jos publicați:

Losurile
Benkő
sunt
NOROCOASE

3921

54103

17445

48327

34150

46502

50256

2052

51535

6231

Losurile
Benkő
sunt
NOROCOASE

Tragerile în 21 și 22 Decembre.

Prețurile Iosurilor de clasa I.:

$\frac{1}{8}$ 1.50 K — $\frac{1}{4}$ 3.- K — $\frac{1}{2}$ 6.- K — $\frac{2}{2}$ 12.- K

BANCA BENKŐ SOC. PE ACȚII
Budapest, Andrássy-ut 60. Telefon 86-47.

Aviz!

Am onoare a aviza on. public din Oravița și jur, că și

magazina de lemne

a firmei Gargulak, Tringl și Co. din Oravița-română

a trecut prin cumpărare în proprietatea mea:

Dimitrie Dragics

Țin mare depozit în magazina centrală de lângă gară și în filiala de lângă biserica gr. or. rom. din Oravița-rom. cu prețuri solide: Gradie de căși, grinzi, corni, scinduri, lateți, șindilă, hirtie de acoperit (Dachpape), țiglă de acoperit și zidit, Portlandement de Beocin, cărbuni de lemn și Coaks, cruci și monumente de marmoră și tot felul de material pentru zidiri.

În speranță că mă vor sprijini toți Români, și întreg onoratul public semnez

Cu distinsă stimă

Dimitrie Dragics.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrététetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztály-sorsjáték (XXXV. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1915 december hó 21. és 22-én tartatik meg. A huzások a Magy. Kir. Lottó-jövedéki Igazgatóság mint állami ellenőrző hatóság, és királyi közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztály-sorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1915. évi december hó 5-én.

Magy. Kir. Szab. Osztály-sorsjáték Igazgatósága.
Folnay. Hazay.